

OPROEP VAN NCE LEIDT TOT START VAN DRIE NIEUWE GROEPEN

Enthousiaste deelnemers aan opleiding Erfgoed Schilderen

De oproep van het Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen (NCE) aan medewerkers in de sector monumentaal schilderwerk om zich te ontwikkelen tot vakmensen met een gedegen vak kennis van historisch erfgoed is niet onbeantwoord gebleven. Inmiddels zijn er zelfs twee groepen gestart en een derde groep staat in de startblokken. Dat biedt perspectief.

• DOOR GERARD SCHOLTEN

De opleiding Erfgoed Schilderen is een praktische studie waarin de belangrijkste elementen van het

duurzaam onderhouden van monumentale gebouwen aan de orde komen. Dankzij het NCE beschikt de schildersbedrijfstaking nu

over een goed opleidingsprogramma voor historisch schilderwerk dat wordt gesteund door bedrijven in de schildersbranche en ondernemingsorganisatie OnderhoudNL Restauratieschilders. Alle lessen zijn gericht op het borgen van kennis en inzicht en het verhogen van de uitvoerende kwaliteit. De uitvoeringsrichtlijn 4009 'Historisch Schilderwerk' van de Stichting ERM is volledig in het studieprogramma opgenomen. "Met deze opleiding inspireren en motiveren wij onderhoudsschilders om zich te specialiseren tot erfgoedschilder en geven wij ze de kans om verder te groeien in monumentaal schilderwerk", aldus Frank Buijtendorp, opleidingscoördinator bij het Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen.

Ervaren vakdocenten

De opleiding 'Erfgoed Schilderen' bestaat uit zeven blokken en wordt gegeven bij de Schildersvakopleiding te Zutphen. De ruimten, de beschikbare faciliteiten en de medewerking van de school maken het tot een prettige leslocatie. Het vakonderwijs wordt verzorgd door de NCE-docenten Roderick Nijenhuis, John van den Heuvel, Frank Buijtendorp en verfttechnisch vastgoedadviseur Jans Boverhof, werkzaam bij Wijzonol. Zij brengen een jarenlange ervaring in de restauratiewereld met zich mee, een voorwaarde om het vakmanschap over te dragen aan een nieuwe generatie restauratie- en erfgoedschilders.

Student Jos Welfing, allround meester schilder uit Ureterp in Friesland heeft de reis naar Zutphen er graag voor over. Hij vindt de begeleiding van de docenten goed: "Het is fijn om les te krijgen van docenten die zelf ook werkzaam zijn in de restauratiesector. Je merkt dat ze kennis van zaken hebben, liefde

Met veel interesse en nauwkeurigheid wordt bij Rigo Verffabriek een eigen verf gemaakt

BELANGSTELLING

De interesse voor de opleiding Erfgoed Schilderen is groot. Standaard wordt die gegeven bij de Schildersvakopleiding te Zutphen (foto). In januari 2022 start een nieuwe groep bij de Schildersvakopleiding Goes. Bij voldoende belangstelling in een bepaalde regio kan het NCE de opleiding ook op andere plaatsen organiseren. Voor meer informatie over de opleiding: www.erfgoedopleidingen.nl/nce-opleidingen/erfgoed-schilderen

hebben voor het vak en dit ook graag willen overdragen.”

Achtergrondkennis

Het eerste blok 'Introductie monumentenzorg' van de opleiding Erfgoed Schilderen werd in Amersfoort gegeven. Het bood de studenten inzicht in de vakken 'Bouwgeschiedenis' en 'Organisatie Bouwproces'. Docent John van den Heuvel is deskundige in het materiële onderzoek van gebouwd erfgoed en organisatiestructuur. Hij vertelt: "Deze vakken zijn belangrijk om het besef bij te brengen wat restaureren inhoudt. In plannen voor restauratie of groot onderhoud kan vervolgens rekening worden gehouden met de historische waarden van een monument."

Student Roy Giezenaar, projectleider bij Oostveen Meesterschilders in Velp: "Met name de discussies over monumentale waarden, de restauratieladder en URL waren erg boeiend."

Verftechnologie

Het tweede blok van de opleiding richtte zich op verftechnologie. Vakdocent en coördinator Frank Buijtenborgh geeft de theoretische invulling: "In dit blok leren de cursisten over het ontstaan van het schildersambacht, hoe verfgbruik vanuit het verleden is ontstaan tot aan samenstelling en eigenschappen van verf en verfproducten die een erfgoedschilder van nu dagelijks verwerkt." Verftechnisch vastgoedadviseur Jans Boverhof geeft de praktijklessen: "Veel van de studenten zijn dagelijks betrokken bij de uitvoering van restauratiewerk en stellen hierdoor dan ook gerichte vragen en willen het naadje van de

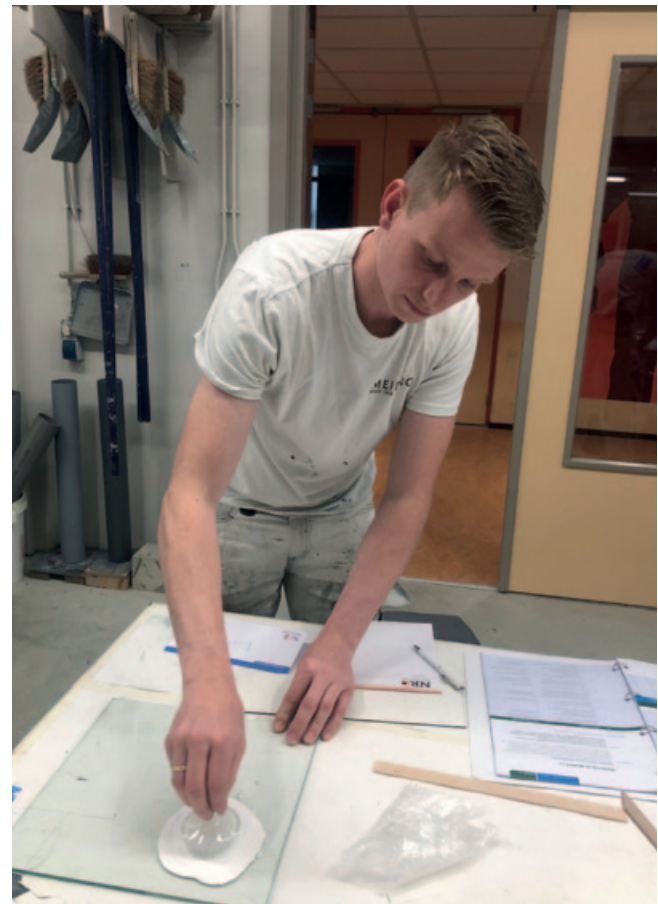
kous weten. De studenten zijn zeer gemotiveerd en leergierig."

Student Koen Natzijs, werkzaam als restauratieschilder bij Meiling Meesterschilders in Putten, vertelt over het blok verftechnologie: "De theorie wordt klassikaal behandeld. Er is hierbij gelegenheid om vragen te stellen voor extra toelichting. Tijdens elke lesdag krijgen we huiswerk mee om te oefenen met de lesstof. In de daarop volgende les wordt het gemaakte werk klassikaal besproken. Door dit lesblok heb ik extra kennis opgedaan over de geschiedenis van verf en verfverwerking door de eeuwen heen. In de praktijklessen zijn de eigenschappen van verschillende bindmiddelen, pigmenten en andere grondstoffen onder de loep genomen."

Studiemiddagen

Tijdens het blok over verftechnologie heeft Linova Verf & Bladgoudgroothandel uit Zutphen, in samenwerking met verffabrikant Rigo uit IJmuiden, een studiemiddag verzorgd over ambachtelijke verfsoorten. Student Jos Welfing: "We kregen informatie over de huidige verfproductie, verfsystemen en de verwerking en wanneer en hoe je verschillende producten kunt toepassen bij het onderhoud van monumenten. Tijdens de training wordt de nodige theorie aangereikt. Daarnaast worden er praktische oefeningen uitgevoerd zodat je feeling krijgt met de theorie."

De tweede studiemiddag ging over kleurhistorische verkenningen. Aanvankelijk was een stadswandeling gepland onder leiding van kleurspecialist Bert Jonker. Helaas ging het door de coronaperikelen niet door en heeft Jonker met behulp van een PowerPoint-presentatie uitleg gegeven over hoe kleuronderzoek wordt uitgevoerd. Student Roy Giezenaar: "Jonker lichtte het onderwerp toe met voorbeelden en aandacht voor het herkennen en begrijpen van de laagopbouw

Met een looper en een glasplaat worden pigmenten met bindmiddel vermengd en fijngezeven

van een verfpakket en de verwerking van de uitkomsten in een rapport. Een zeer leerzame studiemiddag."

In de blokken 3 tot en met 7 ligt de focus op de vaardigheden en technieken die de erfgoedschilder moet kennen met betrekking tot ondergronden en schadebeelden, verfsystemen, voorbereiding en planning van de werkzaamheden, glas en aanverwante disciplines. •

Bert Jonker verzorgde een studiemiddag over kleuronderzoek